

Rok Čechomoru

Leoš Kofroň / foto Daniel Vojtíšek

Skupina Čechomor má za sebou vsutku ďábelský rok. Na jeho rozjezd došlo ke společnému vystoupení s Collegiem českých filharmoniků v Dvořákově síni Rudolfiny pod dirigentskou taktovkou postpunkového excentrika Jaze Colemana.

Další měsíce? Navázaná spolupráce se symfonickým tělesem vyústila v nahrání pozoruhodného alba *Proměny*, které sklidilo mimořádný úspěch u posluchačů a současně se o něm začalo hovořit jako o jednom z horkých favoritů na udělení výročních hudebních cen Akademie populární hudby. O rok dříve proběhnou turné Čechomoru s písničkářem Jarkem Nohavicou zas inspirovalo režiséra Petra Zelenku k napsání filmového scénáře, jehož realizace probíhala rovněž v průběhu loňských dní a týdnů.

Závěrečný finiš? Nekonvenční snímek *Rok ďábla*, o němž se nepochybně bude ještě hodně diskutovat, právě přišel do kin doprovázen výtečným soundtrackem a Čechomor byl oceněn zlatými sloškami Andělů nejen za album *Proměny*, ale i za titulní písničku – a rovněž jako skupina roku.

Skutečně, po čertech vydařeně období. Až by to mohlo svádět k úvahám, zda si muzikanti opravdu nezadali s nějakým tím Meřtostefem. Houslista Karel Holas a zpěvák a kytarista František Černý to nepotvrdí, ale ani nevyvraceli.

Pojďme nejprve k Roku ďábla. Kolem Jarka Nohavici, Karla Plíhala i vaší kapely tu Petr Zelenka spřádá smyšlené historky, které se však mnohdy příliš neodchylují od reality. Například začátky Čechomoru nejsou sice spjaty s hraním po barech, ale na tržištích se starými řemesly. Předpokládám, že mnohé věci s vámi určitě konzultoval, takže jste se vlastně svým způsobem museli podílet na vzniku scénáře.

Černý: Petr je mistr mystifikace, a tak moc dobře věděl, že nejprve si o nás musí všechno zjistit a pak teprve může přemýšlet o něčem nadstandardním. Takže s námi pochopitelně nejdřív diskutoval a probíral historii kapely i každého z nás a potom si utvořil vlastní příběh.

V jakém stadiu příprav do Roku ďábla vstoupil Jaz Coleman?

Holas: Až po tom, co jsme odehráli koncert v Rudolfinu, což bylo loni v lednu. Tam už Petr natáčel, aniž by věděl, jestli z toho později něco použije. Byla to ale výjimečná příležitost a on ji chtěl využít. Když se začala rozjíždět naše spolupráce s Jazem, tak se mě jednou ptal, zda si myslím, že by Jaz mohl přijmout nabídku na účinkování v Roku ďábla. Byl jsem přesvědčen, že ano, ale samozřejmě se museli dohodnout spolu. Jaz tím pak byl nadšen, ale vstoupil do toho vlastně takhle přes nás.

Ve filmu procházíte řadou bizarních situací, mimo jiné se tam prezentujete i jako pohřební kapela. Mohli jste se i v tomhle případě opřít o nějakou svoji reálnou zkušenost?

Černý: Já tedy jo. Ještě kdysi dávno.

Holas: Já sám samozřejmě taky, ale jestli s Čechomorem...

Černý: My dva spolu asi ne. Vlastně jednou, to je ale smutná vzpomínka, když zemřel náš kolega Jirka Břenek.

Holas: Listopad, sychravo, šilný mráz. V harmonice se zasekly úplně všechny klapky, které hrály úplně jiný souzvuk, než jsme v jinou chvíli potřebovali. Tak jsme s Frantou zahráli jednu Jirkovi sami.

Při natáčení se sešlo hodně osobitých jedinců – Jarek Nohavica, Karel Plíhal, Jaz Coleman, Petr

Zelenka. Jak jste se vzájemně snášeli?

Holas: Jelikož jsme měli dobrého režiséra, tak jsme se snesli. Navíc, celý filmový štáb fungoval tak skvěle, že my osobně jsme nezaznamenali žádné problémy. Neexistovalo, že by něco nešlo. To mě fascinovalo.

Černý: Když nepočítám, že jsem jednou málem umřel a podruhé uhořel, tak to pro mě bylo příjemné natáčení.

V hodné záběrech z koncertů máte i hereckou akci. Přitom se jednalo o normální vystoupení před diváky. Je možné být v takovou chvíli při hraní uvolněný jako jindy?

Černý: My jsme vždy předem informovali lidi, že se bude natáčet, ať nám pomůžou, a oni byli bezvadní. Je pravda, že člověk v tu chvíli dělá víc věcí najednou, ale nevadilo to.

Holas: Nutno říct, že my po koncertě ještě dotáčeli různé záběry, takže při živém hraní se dělaly hlavně pohledy kamery zezadu přes nás na diváky. Herecké akce tady samozřejmě také byly, ale doplňovaly se až po odchodu publika. Atmosféra koncertu tím nebyla nijak dotčena.

Byl vám dán nějaký prostor pro improvizaci při dialozích? Nedovedu si například dost dobře představit, že váš rozhovor v šatně o Jarkových trenýrkách a slipech probíhal přesně podle daného textu.

Holas: Tak tohle byla improvizace na dané téma. Černý: Já chtěl zrovna říct, že to bylo přesně do slova napsané.

Do jaké míry jste se vlastně orientovali ve všech rovinách a motivech, které *Rok ďábla* obsahuje?

Holas: Scénář jsme samozřejmě znali dopředu, ale když se pak točilo napřesáčkou, musím za sebe říct, že jsem se několikrát neorientoval a musel se zeptat, co vlastně točíme. Ale od toho je tam režisér.

Černý: Byla to pro nás oba asi stejná zkušenost. Přece jenom jsme muzikanti, žádní herci.

Vy jste ale musel zvádnout převlek za Marii Rottrovou, když v jedné scéně zaskakujete v trávě show, ale i převtělení do Jarka Nohavici. Co se vám dělalo obtížnější?

Černý: Jarek mi šel lépe, přece jenom je to chlap. Líčení za Marii Rottrovou nebylo moc příjemné. Navíc ona se mi pořád líbí, kdežto sám sobě jsem se moc nelíbil...

V jednu chvíli vás filmový scénář staví před dilema, zda dát přednost hraní se symfonickým tělesem nebo s Nohavicou. Skutečný osud vám umožnil obojí. Daly by se tyhle jistě hodně rozdílné zkušenosti nějak porovnat?

Holas: Základem všeho je dobře si zahrát. S Jarkem bylo hraní partnerské, alespoň z mé strany. Spolupáče s orchestrem pro mě představovala úplně novou zkušenost a zároveň i zvláštní a neuvěřitelný zážitek, včetně Rudolfiny. Celou desku jsme udělali tím způsobem, že jsme prožili měsíc ve studiu s Milanem Cimfem a Pavlem Karlíkem současně. V jednom jsme zpívali, ve druhém se to aranžovalo a v posledním míchalo. Pracovně to byl snad největší zářpáh, který jsem kdy zažil.

Černý: Pro mě to byla v obou případech především muzikantská radost a jsem docela zvědav, jak to bude pokračovat dál. S Karlem jsme chtěli vždycky dělat spolu – to se vyplnilo... K tomu se připojila možnost hraní s Jarkem, což byla

velká pohoda, potom spolupráce se symfonickým orchestrem, takže se nabízí otázka, s kým dalším teď. Logické mi přijde, aby konečně přišel na řadu Peter Gabriel... anebo zas to tržišťe...

Pokusy o symbiózu rockových muzikantů se symfonickým tělesem lze zaznamenávat již od konce šedesátých let a zdaleka ne vždy to sto procentně vyšlo. Uvědomovali jste si tohle nezapřečíte?

Holas: Obavy jsme měli, ale já jsem Jazovi věřil a myslím si, že to nakonec dopadlo nad rámec očekávání. Bylo dobře, že Jaz vzal písničky tak, jak jsou, nedělaly se v nich žádné šílené symfonické úpravy, pouze se zhlubnily, ale nechal se jim prostor. Chtěl bych ovšem zdůraznit, že tohle celé pro mě znamená určitý projekt, který Čechomor uskutečnil, ale samostatná skupina hraje jinak. A nejsem si sto procentně jistý, zda v tom budeme pokračovat. Třeba někdy ještě nějakou písničku, to asi ano, ale že bychom udělali druhé takové album, o tom neuvažujeme.

Jak byla celá záležitost vnímána druhou stranou? Seznámili se filharmonici předem nějak blíže s vaší muzikou, nebo to brali tak, že jen standardně odehrají svoje party?

Holas: To bylo zajímavé. Našli se mezi nimi muzikanti, kteří nás znali, někteří dokonce chodili i na naše koncerty, ale první zkouška nijak slibně nezačala. Už těsně před ní to bylo v takovém tom duchu 'Dobrý den, pane kolego'... My sami moc nevěděli, jak to celé bude znít, jen se nám takhle cesta s Jazem zamlouvala. Teprve po druhé písničce nastal zlom a začalo je to bavit a najednou i lépe hráli.

Černý: Mně to ze začátku přišlo, jako že jsou zaměstnání v nějakém tělese, dostali rozpis, kam mají přijít, obdrželi noty a hráli. A najednou po několika písničkách zjistili, že jde o něco jiného než obvykle, začali se rozhlížet, víc jsme si vzájemně všimáli jeden druhého a nakonec jsme si všichni docela dobře zahráli.

V titulní písni Proměny s vámi hostuje Lenka Dusilová. Upřímně řečeno, první úvaha o interpretce téhle písničky bych určitě nesměřoval zrovna k ní...

Černý: Nebyla to ani naše první úvaha. Ze začátku jsme si mysleli, že takovou v jádru jasně folklorní písničku by měl zpívat někdo, kdo se pohybuje

v tomhle proudu. Dokonce jsme s několika takovými zpěvačkami jednali, ale nakonec padla volba na Lenku. Myslím, že jsme udělali dobře, protože to zazpívala moc pěkně a vypadá to, že naše spolupráce bude pokračovat.

Holas: Lenka zpívala už na předchozí desce Čechomoru a teď ani na vteřinu nezaváhala, což pro nás bylo potěšující. Přišla do studia a zazpívala, aniž bychom si museli něco říkat.

Černý: Myslím si, že tohle je jeden ze způsobů, jakým Čechomor prezentuje písničky. Kapely, které dělají lidovky tak, že je zpívají opravdu folklorní interpreti, přísně se drží tradičního aranžmá a nepoužívají moderní zvuky, se většinou nedostanou moc nad rámec standardu a je to vlastně taková koncert. Ale když chcete dosáhnout nějakého vývoje a dostat ty písničky k mladým lidem, je tohle jedna z cest.

Kdyby náhodou nevyšla spolupráce s Peterem Gabrielem, máte v záloze nějakou náhradní činnost?

Holas: Ano, od dubna jsme na turné, rýsuje se vydání *Proměn* v Německu, Francii, Polsku, Japonsku a Americe. Takže teď se dojednávám, kam pojedeme hrát a co všechno pro to bude třeba udělat.

Černý: Teď v dubnu, květnu na toho Gabriela prostě nemáme čas, ledaže by si s námi šel zahrát na cello, než si Michal Pavlík zhojí zlomenou ruku.

Kdybyste měli závěrem nějak zobecnit vaši zkušenost z filmování...

Černý: Abych pravdu řekl, v současné době bych se něčemu dalšímu docela bránil, protože si myslím, že bychom měli zůstat u toho, co děláme. A to, že jsme se vrhli do nějakých hereckých akcí, bylo jen díky tomu, že jsme se plně podvolili Petru Zelenkovi. V životě je příjemné občas vybočit, ledacos vyzkoušet a být třeba chvíli továrník. Když vidím továrnu, tak co bych ji nekoupil, když je pěkná. Ale myslím si, že bude lepší věnovat se s Karlem písničkám, a když se budou líbit lidem...

Holas: Moje odpověď je v podstatě stejná. Přišel jsem na to, že jsem přece jenom lepší hudebník než herec.

Mimomožnost, kdo je podle vás ve filmu oním ďáblem?

Holas: Petr Zelenka.

Černý: Možná i alkohol... ◆

CRANBERRIES

WAKE UP
AND SMELL
THE COFFEE

Ranní káva irských brusinek je i po roce voňavá. Pokud byste se chtěli přesvědčit, jak jim to půjde naživo, nenechte si ujít koncert 23. dubna v pražské Sportovní hale.

SHERYL CROW

C'MON C'MON

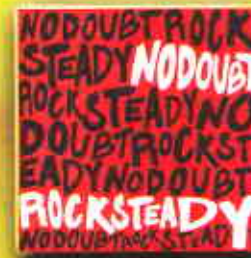
Hutný zvuk, výborné vokály, řízná kytara, prostě a jednoduše fanoušci Sheryl Crow mohou být spokojeni, na nové album se sice čekalo několik let, ale stálo to za to.

RYAN ADAMS

GOLD

Jeden z nejnadšenější přijatých amerických debutantů loňského podzimu. Mezi své fanoušky může počítat i Eltona Johna, který si s radostí zahrál v jeho posledním videoklipu.

NO DOUBT

ROCK STEADY

Nové album nahrávali No Doubt v Londýně, L.A., San Francisku a na Jamajce. Zřejmě i díky spolupráci s producentem Williamem Orbitem je stylově různorodější a pestřejší, než alba předchozí.

ČECHOMOR PROMĚNY

Tři Anděly si z letošního udílení hudebních cen odnesli Čechomor a jejich album *Proměny*. Březen byl ve znamení filmu a soundtracku *Rok Ďábla*, v dubnu vyráží na turné.

Universal Music s.r.o.,
Na Výsluní 201/13, 100 00 Praha 10,
tel.: 02/7400 1811, fax: 02/7477 0558

Universal Music s.r.o.,
Radničné nám. 1, 821 05 Bratislava,
tel.: 07/4341 5318-22, fax: 07/4341 5323

www.universal.cz